

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Психологія і педагогіка вищої школи»

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	Спеціальність 201 Агрономія Освітньо-професійна програма Насінництво і насіннезнавство
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Курс, семестр	Курс – 1, семестр – I
Трудомісткість	Загальна кількість годин –90. Кількість кредитів – 3.
Мова викладання	українська
Факультет, кафедра	Обліку та фінансів, кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробника	Матвієнко Леся, к. пед. н., доцент Контакти: каб. 456, (навчальний корпус № 4) e-mail: lesia.matviienko@pdaa.edu.ua Сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/matviyenko-lesya-grygorivna
Мета вивчення навчальної дисципліни	підготовка професійно-компетентних, гуманістично зорієнтованих фахівців з високим рівнем психологічної та педагогічної грамотності, як важливої складової їхньої професійної діяльності для організації та здійснення освітнього процесу (самоосвіти), навчання і виховання (самовиховання), розвитку (саморозвитку) в умовах вищої школи
Компетентності	<i>загальні:</i> ЗК2. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). <i>фахові:</i> СК8. Здатність до розробки та викладання у закладах вищої та фахової передвищої освіти.
Результати навчання	РН4. Здійснювати пошук необхідної інформації та оцінювати її в науково-технічній літературі, аналізувати, обробляти та оцінювати цю інформацію. РН10. Здійснювати ефективне управління персоналом і ресурсами, забезпечувати професійний розвиток персоналу, об'єктивно оцінювати результати діяльності колективу та внесок його учасників до цих результатів.
Методи навчання	словесні методи (лекція, розповідь-пояснення, бесіда проблемно-пошукового характеру, діалог); наочні методи (ілюстрування), практичні методи (робота з навчально-методичною літературою, розв'язування педагогічних задач); методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу, навчальні дискусії; метод використання життєвого досвіду, проєктування професійних ситуацій); методи стимулювання, мотивації й обов'язку (роз'яснення мети навчального предмета, висування вимог до вивчення предмета, оперативний контроль), інтерактивні методи (робота в групах, мікродослідження); комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання системі Moodle, Google Meet).
Програма навчальної	Тема 1. Педагогіка та психологія вищої школи як галузі наукового знання і навчальна дисципліна.

ДИСЦИПЛІНИ	<p>Тема 2. Вища школа як педагогічна система та провідний інститут соціалізації особистості майбутнього фахівця.</p> <p>Тема 3. Зміст вищої освіти в Україні: методичне та нормативно-правове забезпечення.</p> <p>Тема 4. Сучасні методологічні аспекти педагогіки та психології вищої школи.</p> <p>Тема 5. Психолого-педагогічні засади професійної діяльності викладача вищої школи.</p> <p>Тема 6. Здобувач вищої освіти як об'єкт–суб'єкт освітнього процесу. Студентоцентроване навчання.</p> <p>Тема 7. Основи дидактики вищої школи. Психологічні засади організації навчального процесу.</p> <p>Тема 8. Організаційні форми та методи навчання у вищій школі.</p> <p>Тема 9. Інноваційна психолого-педагогічна діяльність у вищій школі.</p> <p>Тема 10. Самостійна робота здобувачів вищої освіти.</p> <p>Тема 11. Основи педагогічного контролю у закладах вищої освіти.</p> <p>Тема 12. Виховання особистості здобувача вищої освіти як майбутнього фахівця.</p>
Стратегія оцінювання результатів навчання	<p>Одним із обов'язкових елементів навчального процесу є систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та підсумкова оцінка рівня досягнення програмних результатів навчання.</p> <p>Форми поточного контролю: тестування, практичні завдання, презентація.</p> <p>Форма семестрового контролю: екзамен</p>
Політика навчальної дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> 1. Академічна доброчесність: здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. 2. Дедлайни та перескладання: практичні завдання, завдання зі самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу деканату. 3. На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	<p>Перелік дисциплін, які передують їй вивченню: соціально-гуманітарні дисципліни</p>
Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни	<p>Презентації, відео та аудіо записи</p>
Рекомендовані джерела інформації	<p style="text-align: center;"><i>Основні:</i></p> <p>Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи : Методичний посібник для студентів магістратури. К. : Центр навчальної літератури, 2011. 382 с.</p> <p>Головенкін В.П. Педагогіка вищої школи : Навчальний посібник. К. : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.</p> <p>Мухіна Г.В. Педагогіка та психологія вищої школи : Навчально-методичний посібник. К. : дакор, 2020. 178 с.</p> <p>Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 472 с.</p> <p>Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи : Навчальний посібник для студ. ВНЗ. Вид.3-є, випр. I доп. К. : Каравелла, 2018. 320 с.</p> <p>Адських Ю.Г. Психологія і педагогіка : Навчальний посібник. К. : Магнолія</p>

2006, 2021.320 с.

Допоміжні

Волошин М.Д., Ларичева Л.П., Черненко Я.М. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник для студентів ВНЗ. Дніпродзержинськ : ДДТУ, 2014. 260 с.

Варій М.Й., Ортинський В.Л. Основи психології і педагогіки : навчальний посібник. К. : Центр учбової літератури, 2007. 376 с.

Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. К. : Либідь, 1997. 376 с.

Гладуш В.А. Педагогіка вищої школи : теорія, практика, історія : Навч. посіб. / В. А. Гладуш, Г. І. Лисенко Д., 2014. 416 с.

Зайченко Т.В., Теслюк В., Каленський А. Основи педагогічної майстерності та етика викладача вищої школи : Навчальний посібник. К. : Ліра-К, 2018. 484 с.

Ільченко А.М. Філософські засади становлення та розвитку гуманістичної парадигми освіти. *Філософські обрії*: наук.-теорет. журн. / Ін-т філософії імені Г.С. Сковороди НАН України, Полтав. нац. пед. ун-т імені В.Г. Короленка. Вип. 43. К. ; Полтава. 2020. С. 123-133.

Ільченко А.М., Вовк М.О. Стан сформованості мотивації до навчання у здобувачів вищої освіти // *Всеукраїнський науково-практичний журнал «Директор школи, ліцею, гімназії»*. Спеціальний тематичний випуск «Міжнародні челпанівські психолого-педагогічні читання». К.: Гнозис, 2019. №2. Кн. 2. Том I (24). С.219 -226.

Ільченко А.М., Подлесна Г.В. Організаційно-методичні засади підготовки майбутніх викладачів вищої школи до роботи в інклюзивному освітньому середовищі // *Humanitarium*. Переяслав-Хмельницький (Київ. обл.); Ніжин (Чернігів.обл.) : Лисенко М.М., 2018. Том 43, Вип. 2 : Педагогіка. С.34-45.

Ільченко А.М., Подлесна Г.В. Особливості організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти в процесі вивчення соціально-гуманітарних дисциплін // *Всеукраїнський науково-практичний журнал «Директор школи, ліцею, гімназії»*. Спеціальний тематичний випуск «Вища освіта України в контексті інтеграції до Європейського освітнього простору». К.: Гнозис, 2018. №6. Кн. 2. Том III (81). С.184-194.

Ільченко А.М., Шейко С.В. Вища освіта і Болонський процес : Навчальний посібник. Полтава: РВ ПДАА, 2014. 316 с.

Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи : Навчальний посібник. К. : Знання, 2005. 486 с.

Курлянд З.Н. Педагогіка вищої школи. К. : Знання, 2007. 399 с.

Луначек В.Е. Основи педагогіки вищої школи : Навчальний посібник. Х. : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. 252 с.

Максименко С.Д., Соловієнко В.О. Загальна психологія : Навчальний посібник. К. : МАУП, 2020. 256 с.

Методичні рекомендації до семінарських занять з навчальної дисципліни «Педагогіка та психологія вищої школи» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня магістр / Автор-укладач к.пед.н., доцент Ільченко А.М. Полтава: РВВ ПДАА, 2022. 60 с.

Методичні рекомендації до самостійної роботи з навчальної дисципліни «Педагогіка та психологія вищої школи» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня магістр / Автор-укладач к.пед.н., доцент Ільченко А.М. Полтава: РВВ ПДАА, 2022. 51 с.

Москалець В. П. Загальна психологія : Підручник. К. Ліра-К., 2020. 564 с.

Немченко С.Г. Педагогіка вищої школи : Підручник для студентів вищих навчальних закладів / С. Г. Немченко, О. Б. Голік, О. В. Лебідь. Донецьк : ЛАНДОН-XXI, 2014. 534 с.

Подлесна Г.В., Ільченко А.М. Шляхи реалізації особистісно-орієнтованого підходу до навчання в процесі формування особистості здобувача вищої

освіти // *Всеукраїнський науково-практичний журнал «Директор школи, ліцею, гімназії»*. Спеціальний тематичний випуск «Вища освіта України в контексті інтеграції до Європейського освітнього простору». К.: Гнозис, 2018. №6. Кн. 2. Том I (79). С. 389-400.

Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи : Підручник для студ. ВНЗ. Вид. 3-є, випр. і доп. К. : Каравела, 2011. 360 с.

Приходько Ю.О., Юрченко В.І. Психологічний словник-довідник. К., 2020. 328 с.

Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи : Навчальний посібник для студентів магістратури вищих навчальних закладів непедагогічного профілю. Херсон, 2011. 608 с.

Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи : Навчальний посібник. 2-ге вид-ня доповнене К. : Академвидав, 2014. 456 с.

Щербяк Ю. Педагогіка вищої школи : Ннавч. посіб. Тернопіль : ТНЕУ, 2014. 304 с.

Шейко С.В., Колодій О.С., Ільченко А. Філософсько-теоретичні підстави концепції пожиттєвої освіти. *Філософські обрії*: наук.-теорет. журн. / Ін-т філософії імені Г.С. Сковороди НАН України, Полтав. нац. пед. ун-т імені В.Г. Короленка. Вип. 44. К. ; Полтава. 2020. С. 133-143.

Щербяк Ю. Педагогіка вищої школи : Навч.посіб. Тернопіль : ТНЕУ, 2014. 304 с.

Biggs J., Tang C. Teaching for quality learning at university. McGraw-Hill International, 2011 36 p.

De Boer H. et al. Progress in higher education reform across Europe : Governance reform. Enschede : Center for Higher Education Policy Studies. 2010. 695 p.

Henard F., Roseveare D. Fostering quality teaching in higher education: Policies and Practices. An IMHE Guide for Higher Education Institutions. 2012. 54 p.

Anastasiia Bessarab, Volodymyr Sadivnychy, Alla Ilchenko, Galyna Ripka, Valentyna Shaposhnikova, Elvira Tainel. Development of students' research activity during studying at higher education institutions. Studies of applied economics. Special issue innovation in the economy and society of the digital age. Vol. 39, No. 5 (2021). URL : <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85107275663&origin=resultslist>

Kwiek Marek. Knowledge Production in European Universities: States, Markets, and Academic Entrepreneurialism. Peter Lang, 2013. 482 p.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

Проект Концепції розвитку освіти України на період 2015-2025 років. URL : http://tnpu.edu.ua/EKTS/proekt_koncepc.pdf

Про вищу освіту: Закон України від 1 липня 2014 року №1556 – VII // Відомості Верховної Ради України, від 19.09.2014р./№37-38/ стр.2716, ст.2004. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua>

Офіційний сайт Національної парламентської бібліотеки України. URL: <http://profy.nplu.org/lite/fi>

Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 роки. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf>

T. Finikov, O. Sharov. Monitoring the integration of ukrainian higher education system into the european higher education and research area. Kyiv, 2014. 136 p. URL : http://www.edupolicy.org.ua/_dx/assets/images/Analit2en_web.pdf